

254 Ravn *Corvus corax*

Vanlig hekkefugl over hele fylket. Lever av animalsk føde i form av åtsler eller små dyr, og kan finnes i svært ugjestmilde områder hvis næringstilgangen er til stede. Legger helst reiret i bratte klippevegger. Kan opptre i store antall ved avfallsanlegg og omkring fiskeindustri.

255 Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Sidensvansen er utbredt i det boreale barskogsbeltet over hele den nordlige halvkule. Dette er en art vi gjerne forbinder med flokker av varierende størrelse gjennom høsten og vinteren, da den gjerne livnærer seg av rognebær og andre bær. Sidensvansen hekker på taigaen, og er svært anonym i hekketida, og dens hekkeområder i Norge er lite kjent. Spredte hekkefunn er gjort i barskogsområdene i indre strøk av Nordland, men regelmessighet varierer med næringstilgangen. Noen år er det også gjort enkelte hekkefunn i kystområdene, blant annet i Lofoten.

Sidensvans, Vågan. Foto: John Stenersen

256 Svartmeis *Periparus ater*

Svartmeisen er i all hovedsak standfugl. Den kan hekke i fuglekasser, og besøker gjerne foringsplasser i vinterhalvåret. Svartmeisen foretrekker barskog, og granplanting i Nord-Norge har nok bidratt til å åpne nye områder for den. Ofte holder den seg mye høyere opp i tretoppene enn de andre meisene. Kan foreta næringstrekk, og opptre tallrik på kysten om høsten enkelte år.

Mye tyder på at den har ekspandert nordover de siste tiårene. Nå ganske vanlig hekkefugl nordover til Saltenfjorden, mer uvanlig lenger nord. I ytre deler av Hamarøy virker den å ha tiltatt noe senere år (Per Hansen, pers.m.). Rapporteres årlig fra Narvik i forbindelse med hagefugletellingen. Første kjente hekkefunn fra Vesterålen i 1993 (Havørna 1996). To konkrete hekkefunn fra Vestvågøy, i 1998 og 2021, men arten har blitt sett i kommunen årlig det siste tiåret (Våge, 2022).

257 Toppmeis *Lophophanes cristatus*

Hekker i Sør-Norge til og med Trøndelag, sterkt knyttet til gammel, lavrik furuskog, der den hekker i naturlige hulrom eller reirhull den selv hakker ut i morken ved. Utpreget standfugl, men ungfugler kan streife noe.

Første funn i Nordland er fra Velfjord, februar 1946 (Haftorn, 1971). Deretter foreligger 8 funn for årtusenskiftet, og 18 funn mellom 2000 og 2021. Observasjonene fordeler seg utover hele året, og er også spredt geografisk, men hovedsakelig sør for Saltfjellet samt områder rundt Ofotfjorden. De siste kan være innvandrere fra Sverige, der toppmeisen hekker mye lenger nord enn hos oss.

Observasjoner i hekketid (april-juli) etter årtusenskiftet:

1 2K+ hann syngende 14.7 2007 Spilderdalsvatnet, Meløy

2 ind. 7.4 2008 Kilamyran, Rødøy

1 ind. 7.6 2019 Sommervatn NR, Evenes

Nylig har det imidlertid blitt klart at det finnes en fast bestand av toppmeis i Bindal, der arten ses årlig (Oddvin Hagen, pers. m.) oftest i flokker på to eller tre. Herfra foreligger også to hekkefunn: Et reir med 5-6 egg ved Terråk på slutten av 60-tallet. Reiret var i en morken bjørkestubbe, nærmere to enn tre meter over bakken. Minst en av foreldrefuglene var synlig og lydytrende. Lokaliteten, ei slak myrlendt li ikke langt fra sjøen, er senere nedbygd. Rundt 1970 gjorde Oddvin et hekkefunn nummer to, denne gang i Øyen, øya i Bindalsfjorden nord for Terråk. Også her var reiret i en morken stubbe omtrent to meter over bakken.

Toppmeis, Grane. Foto: Finn Arne Mortensen